

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 526
van **WILFRIED VANDAELE**
datum: 14 maart 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Decreet Grond- en Pandenbeleid - Activeringsheffing

Met het oog op het vrijmaken van potentiële woonlocaties zijn gemeenten krachtens artikel 3.2.5 van het Grond- en Pandendecreet gemachtigd een gemeentelijke activeringsheffing in te stellen ten aanzien van onbebouwde bouwgronden in woongebied of onbebouwde kavels.

In het evaluatierapport betreffende het decreet grond- en pandenbeleid, zoals besproken tijdens de gedachtewisseling van 19 mei 2015, blijkt dat (situatie september 2014) 48 gemeenten over een activeringsheffing beschikken voor een totale oppervlakte van 415 hectare. Daarnaast beschikken 61 gemeenten over een belasting onbebouwde percelen voor een totale oppervlakte van 2.138 hectare. In haar antwoord op een schriftelijke vraag nr. 465 van 19 februari 2015 van Bjorn Anseeuw stelde de minister echter dat (situatie maart 2015) 51 gemeenten over een activeringsheffing beschikken voor een totale oppervlakte van 311 hectare. Volgens gegevens van het Agentschap Binnenlands Bestuur blijkt dan weer dat 109 gemeenten over een belasting op 'onbebouwde gronden' zouden beschikken.

1. Wat is het verschil tussen een 'activeringsheffing', een 'belasting onbebouwde percelen' en een 'belasting op onbebouwde gronden'?
2. Hoe verklaart de minister het verschil tussen de cijfers en oppervlaktes in beide documenten?
3. Hoeveel gemeenten beschikken over een belastingreglement voor het activeren van onbebouwde kavels of gronden, zoals bedoeld in het decreet grond- en pandenbeleid?
4. Welke initiatieven zal de minister nemen om te komen tot een coherente monitoring van het aantal reglementen inzake activeringsheffing?

ANTWOORD

op vraag nr. 526 van 14 MAART 2016

van **WILFRIED VANDAELE**

1-2. De belasting op onbebouwde percelen (afgekort "BOP") (de voorganger van de activeringsheffing) was een instrument dat de gemeenten konden hanteren om een potentiële woonlocatie vrij te maken en grondspeculatie tegen te gaan. Nadien werd in het decreet grond- en pandenbeleid (afgekort "DGPB") de term activeringsheffing geïntroduceerd.

Artikel 3.2.5 DGPB geeft gemeenten de opdracht om potentiële woonlocaties vrij te maken en grondspeculatie tegen te gaan. Met dat doel zijn gemeenteraden gemachtigd tot het heffen van een jaarlijkse belasting, geheven op onbebouwde bouwgronden in woongebied of op onbebouwde kavels, activeringsheffing genaamd.

Artikelen 3.2.6 t.e.m. 3.2.12 DGPB bevatten een suppletieve regeling voor de gemeentelijke activeringsheffing, die van toepassing is in zoverre de gemeentelijke heffingsreglementen daarvan niet afwijken. Daarin wordt onder meer bepaald wie heffingsplichtig is (artikel 3.2.7 DGPB), welke vrijstellingen er zijn (artikelen 3.2.8 t.e.m. 3.2.10 DGPB) en in welke gevallen de heffingsplicht wordt opgeschort (artikel 3.2.11 DGPB).

Wel algemeen verbindend zijn de bepalingen m.b.t. de minimale heffingsbedragen (artikel 3.2.5, §1, tweede lid, DGPB), de te volgen procedure m.b.t. vestiging, invordering en geschillen (artikel 3.2.13), en de regeling m.b.t. de verplichte invoering van een activeringsheffing (artikelen 3.2.14 t.e.m. 3.2.16 DGPB).

Gemeentelijke heffingsreglementen die op 31 augustus 2009 uitvoering gaven aan het op dat ogenblik geldende artikel 143 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, blijven onderworpen aan dat decreetsartikel, en dit voor de vooropgestelde duur van het reglement.

De term "belasting op onbebouwde gronden", verwijzend naar de cijfers van Binnenlands bestuur, behelst de combinatie van bovenstaande 2 termen, gebaseerd op gemonitorde informatie van gemeentelijke belastingen en retributies.

3. De monitoring gebeurt op gegevens van lokale besturen, halfjaarlijks aangeleverd.

De toepassing die de doorstroom van gegevens van lokale besturen faciliteert, wordt, indien gegevens worden aangeleverd, halfjaarlijks overschreven met de nieuwe dataset. Indien het bouwpotentieel jaarlijks achteruit gaat, zou een besluit kunnen zijn dat die percelen geactiveerd worden of dat lokale besturen verzaken om gegevens i.v.m. de activeringsheffing door te geven.

Gegevens van 31 december 2015 worden nog niet meegenomen in de nieuwe telling omdat deze op dit moment nog gevalideerd worden door mijn administratie. De telling in bijlage is dus gebaseerd op gegevens van 30 juni 2015.

Op de totale set van 308 gemeenten zijn er met de gegevens van 30 juni 2015 42 lokale besturen die op minstens 1 perceel een activeringsheffing hebben lopen, wat weergegeven wordt in bijlage 1.

Het feit dat gemeenten over een heffingsreglement beschikken, houdt niet noodzakelijk in dat er effectief heffingen worden geïnd. Anderzijds blijft de vaststelling dat het invullen van informatie rond belasting/heffing op onbebouwde percelen in de RWO Data Manager niet verplicht is. Gemeenten kunnen dit optioneel aanvinken ter ondersteuning van hun interne werking.

Voor een antwoord op bovenstaande vraag om de meest recente aantallen te verkrijgen van lokale belastingreglementen verwijs ik u door naar mijn collega minister Liesbeth Homans, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en armoedebestrijding.

4. Ik bekijk dit punt in het kader van het aan de gang zijnde proces van het instrumentendecreet.

BIJLAGE

Overzicht